

vedel, kako se bom pomenil z bratom in svakinjo zaradi Lenčke in jo poiskal, ali preden je bila ta smilečna misel do konca premišljena, sem lahko videl brata, kako je ko z neko jezo pravil... in svakinjo, kako je potezala z dlanmi po licih in sklepala roke.

»Si slišal o Lenčki? O Roškarci? No, o Šprahovi Roškarci?« Čisto nevedasto sem ga mogel gledati, ko mi ni in ni dopovedal. »Lizol je spila. Doma so jo našli, na hramih, na krmi. Bila je že mrtva, ko so jo našli. Strašno smrt je mogla storiti, vse je strgala s sebe, vse okoli nje je bilo na drobno scefrano...«

»Uboga sirota, ubogi otročki...« je potarnala svakinja. »Za navek se je vsemu ognila. Le kaj je nosila s sabo? Le kaj ji je bilo tako hudo na tem svetu sojeno?« Pomolčala je ter hotela še nekaj povedati, a je sredi prestala. »Nič več je ne bo okoli, nič več ne bo... —« Obstala je z očmi na meni, ko da bi me hotela prebosti.

Potegnil sem se od okna in se sesedel, kakor se pove, nazaj na posteljo. Nikakšne misli več ni bilo...

PREDLOG ZA PRISEGO DRŽAVNIKA

Matej Bor

Jaz, na novo izvoljeni šef
velikega naroda,
zavračam vse svoje obveznosti
do brezumja, ki zahteva od mene
brezumna dejanja.
Boril se bom s slepoto
v sebi in svojih najbližjih,
če pa bo slepota
dobila v meni svoj dom,
naj bo ta dom razrušen,
z mojo krvjo
in mojim duhom vred.
Čas, ki ga bom oblikoval
po svoji najboljši misli,
naj oblikuje tudi mene
z najboljšo mislijo.
Ilovica naj bom, ki jo sme
držati v rokah le, kdor časti
lepoto.

Čezmerno navdušenje
naj bo daleč od mene,
tudi za dobro stvar
se naj ogrevam le po pameti,
da me ne bi strast zapeljala
v huda dela
za dobro stvar.
Boj med dobrim in zlim
naj končam najprej v sebi,
da bom vedel, kaj je dobro
in kaj zlo.
Imel bom vedno pred očmi
lastno misel, vendar ne bom ji dal,
da bi mi zakrila pogled na misli drugih ljudi.
Ljubil bom samo tisto,
kar je ljubezni vredno,
in ker je ljubezni vredna
samo ljubezen,
bom ljubil le ljubezen.
Ljubezen do človeka
in vsega, kar je
v človeku človeškega.
Premislil bom svoje sklepe do take mere.
da mi bo moč za slednji sklep
povedati:
slepote ni v njem.
Pil bom samoto, da bi mogel,
okrepčan od njene pijače,
misliti na stvari,
ki opijanjajo množice.
Nikoli pa ne bom dopustil,
da bi samota postala
edina prebivalka
te lepe zemlje.
Rajši naj se preselim jaz
z nje v njo.
Lakoto po boljšem življenju
bom skušal potešiti
z boljšim življenjem,
ne z obljubami nanj.

In ker vem, da je človek brez miru
manj kot žival,
mu bom skušal podariti mir,
mir človeka, ki nemir duha v sebi
daje v službo
miru med ljudmi
in v ljudeh.

Če pa bi bil kriv tudi jaz,
da je človek izgubil bitko s smrtjo,
naj bom poslednji človek,
da bi se mogla smrt poigrati z menoj
okrutneje kot z drugimi:
sredi pepela in ruševin naj mi
vzame vse moči,
le ene ne: moči kesanja,
da me bo kesanje zasipalo
s pepelom,
dokler se ne spremenim
v pepel.

Pepel med pepelom,
ki si ne ve pomoči,
ko ga veter odnaša mimo
lepot in strahot,
lepot, ki jih ni več,
in strahot, ki ostanejo.